

Total number of printed pages – 7

23R-25 (PHI3204C)

2025

PHILOSOPHY

(MAJOR)

Paper : PHI3204C

(Classical Logic)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

***The figures in the margin indicate
full marks for the questions.***

1. Answer the following as directed : $1 \times 7 = 7$

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ লিখা :

(a) What is the etymological meaning of the word 'Logic'?

'Logic' শব্দটোৰ ব্যুৎপত্তিগত অৰ্থ কি?

(b) Validity or Invalidity is a property of proposition/argument.

(Choose the correct answer)

বৈধতা বা অবৈধতা হ'ল বচন/ যুক্তিৰ এটা গুণ।
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)।

(c) Give an example of an argument form.

যুক্তিৰ আকাৰৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

(d) How many valid moods are there in the second figure of a categorical syllogism ?

নিৰপেক্ষ ন্যায়ৰ দ্বিতীয় সংস্থানত কেইটা বৈধ মূৰ্তি আছে?

(e) What is the name of the term which stands as a subject in the conclusion of a syllogism ?

ন্যায়ৰ সিদ্ধান্তৰ উদ্দেশ্য পদটোৰ নাম কি?

(f) Mention one rule of Conversion.

সম্বৰ্তনৰ এটা নিয়ম উল্লেখ কৰা।

(g) Who first introduced the concept of the Venn Diagram.

ভেন্ চিত্ৰ ধাৰণাটো পোন প্ৰথমে কোনে আৰম্ভ কৰিছিল?

2. Answer the following questions : 2×4=8

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Mention *two* utility of studying logic.

তৰ্কবিজ্ঞান অধ্যয়নৰ দুটা উপযোগিতা উল্লেখ কৰা।

(b) What do you mean by immediate inference ?

অমাধ্যম অনুমান বুলিলে কি বুজা?

(c) Write *two* valid moods of third figure of syllogism.

ন্যায়ৰ তৃতীয় সংস্থানৰ দুটা বৈধ মূৰ্তিৰ নাম লিখা।

(d) What do you mean by Dilemma ?

কুটন্যায় বুলিলে তুমি কি বুজা?

3. Answer the following questions:

তলত দিয়া প্ৰশ্নকোষৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Distinguish between truth and validity. 5

সত্যতা আৰু বৈধতাৰ মাজত পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।

(b) What do you mean by obversion ? State the rules of obversion. 5

প্ৰতিবৰ্তন বুলিলে কি বুজা? প্ৰতিবৰ্তনৰ নিয়মসমূহ কি কি?

Or/অথবা

- (c) Discuss briefly the Traditional Square of opposition. 5

বচনৰ বিৰোধৰ বৰ্গক্ষেত্ৰ সম্পৰ্কে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

- (d) Explain the structure of a categorical syllogism. 5

নিৰপেক্ষ ন্যায়ৰ গঠন সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা।

Or/অথবা

- (e) Explain briefly with examples the disjunctive and hypothetical syllogism. 5

উদাহৰণসহ বিয়োজক আৰু বৈকল্পিক ন্যায় সম্পৰ্কে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer **any one** of the following questions: 10×1=10

তলৰ যিকোনো এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) What is argument? Distinguish between argument and argument form.

যুক্তি কাক বোলে? যুক্তি আৰু যুক্তি আকাৰৰ মাজৰ পাৰ্থক্য নিৰূপণ কৰা।

Or/অথবা

- (b) Discuss the nature and scope of logic. 5+5=10

তৰ্কবিজ্ঞানৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

5. Answer **any one** of the following questions: 10×1=10

তলৰ যিকোনো এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Define categorical Syllogism. Explain with suitable examples the structure of Figure and Mood of Syllogism.

নিৰপেক্ষ ন্যায়ৰ সংজ্ঞা দিয়া। উপযুক্ত উদাহৰণৰ সৈতে ন্যায়ৰ সংস্থাৰ গঠন আৰু মূৰ্ত্তি সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা।

Or/অথবা

- (b) What is categorical syllogism? Explain the general rules of syllogism. 2+8=10

নিৰপেক্ষ ন্যায় কি? ন্যায়ৰ সাধাৰণ নিয়মবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

6. Answer **any one** of the following questions: 10×1=10

তলৰ যিকোনো এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) What is Venn diagram? Explain the method of testing the validity of argument by means of Venn diagram. 2+8=10

ভেন চিত্র কি? ভেনচিত্রৰ সহায়ত যুক্তিৰ বৈধতা নিৰ্ণয়
কৰা পদ্ধতিটো ব্যাখ্যা কৰা।

Or/অথবা

- (b) Determine the validity or invalidity of
the following arguments with the help
of venn diagram : $5+5=10$

তলৰ যুক্তিসমূহ ভেন চিত্রৰ সহায়ত বৈধতা অথবা
অবৈধতা নিৰ্ণয় কৰা।

- (i) All animals are four-legged
animals.

সকলো জন্তু হয় চতুষ্পদী।

all cats are four-legged animals.

সকলো খেকুৰী হয় চতুষ্পদী।

∴ All cats are elephants.

∴ সকলো খেকুৰী হয় হাতী।

- (ii) Some philosophers are
mathematicians.

কিছুমান দাৰ্শনিক হয় গণিতজ্ঞ

All scientists are mathematicians.

সকলো বৈজ্ঞানিক হয় গণিতজ্ঞ

∴ Some scientists are
Philosophers.

∴ কিছুমান বৈজ্ঞানিক হয় দাৰ্শনিক।
